

Posudok

Na habilitačnú prácu MUDr. Petra Zavackého, PhD, MPH „Význam cievnych rekonštrukcií pri transplantácii obličiek“

Posudok podáva Dr. h. c. mult. Prof. MUDr. Ján Breza, DrSc, MPH, MHA
Klinika pediatickej urológie Národného ústavu detských chorôb
Bratislava

Habilitačná práca pozostáva z 88 strán textu rozdeleného do 10 kapitol, je ilustrovaná 23 názornými aj peroperačnými obrázkami, 15 tabuľkami a 23 grafmi. V zozname použitej literatúry je uvedených 57 citácií vedeckých prác, z nich 13 publikovaných v českej a slovenskej odbornej literatúre.

V úvode práce autor zdôrazňuje fakt, že transplantácia obličky je jedinou metódou, ktorá dokáže komplexne nahradiť funkciu vlastných zlyhaných obličiek. Je to navyše najlacnejšia liečebná metóda. Úspech transplantácie obličky ovplyvňujú viaceré aspekty, technicky správny a precízny odber a konzervácia obličiek od mŕtveho darcu je prvým predpokladom úspechu.

MUDr. Peter Zavacký vo svojej habilitačnej práci prezentuje problematiku mimoriadne aktuálnu a naliehavú, ktorá vyžaduje náročné riešenie. Až jedna tretina obličiek odobratých od mŕtvych darcov má totiž viac ako jednu artériu zásobujúcu obličku krvou. Často sa tiež stáva, že pri odbere obličiek sa porania ciev, najčastejšie aberantné artérie zásobujúce krvou väčší alebo menší segment obličky. Použitie takýchto obličiek vyžaduje zodpovedné posúdenie a následnú chirurgickú úpravu poškodeného cievneho riečišťa tak, aby sa odobratá oblička stala bezpečne použiteľnou pre transplantáciu. Uvedené problémy sa vo vyššej miere týkajú obličiek odoberaných od darcov s rozšírenými kritériami (pacienti starší ako 50 rokov s prípadnými komorbiditami).

Metódy rekonštrukcie arteriálneho systému obličky sa líšili podľa toho, či bolo možné použiť terčik vykrojený zo steny aorty s odstupom viacerých artérií alebo z viacerých ciev ich zošitím vytvoriť spoločný hrubší kmeň. Ďalšou alternatívou bola možnosť prišit' koniec poškodenej tenšej artérie koncom k boku hrubšej artérie. V dvoch prípadoch krátkych ciev odobratej obličky autor využil pre ich rekonštrukciu polytetrafluoretylénovú cievnu protézu.

Rekonštrukciou cievneho systému obličky konzervovanej hypotermiou v ľadovom kúpeli bolo počas samotnej transplantácie možné podstatne skrátiť tzv. manipulačný čas, teda čas, ktorý uplynie od vybratia obličky z ľadového kúpeľa do obnovenia cirkulácie krvi v obličke. Tento parameter sa môže podieľať na rýchlom obnovení funkcie štepu.

Pri hodnotení výsledkov rekonštrukcie arteriálneho systému a dôsledku rekonštrukcie na výslednú funkciu transplantovanej obličky autor konštatoval, že obličky s rekonštruovaným cievny systémom mali 2-krát vyššiu šancu na okamžitú obnovu funkcie štepu po transplantácii a dosiahli vyššie hodnoty glomerulárnej filtrácie pri prepustení pacienta z nemocnice ako aj pri kontrole po 3 mesiacoch.

Dr. Zavacký kriticky a konštruktívne vyhodnotil aj možné príčiny neúspešnej transplantácie obličky práve vo vzťahu k rekonštrukcii cievneho riečišťa. Žiaden zo spôsobov rekonštrukcie cievneho systému autor neopísal ako najlepší s prihliadnutím na možné komplikácie a na mieru prekrvenia transplantátu. Ukázalo sa, že samotná rekonštrukcia cievneho riečišťa obličky sa príčinne nepodieľala na zlyhaní štepu.

Ide o problematiku cievnej chirurgie, ktorú dr. Zavacký prezentuje ako skúsený operatér a na základe vlastných rozsiahlych skúseností navrhuje relevantné riešenia v prípade poškodenie cievnych štruktúr obličky. Podľa mojich znalostí je to v domácej literatúre prvá chirurgická práca, ktorá takto komplexne rieši uvedenú problematiku. Dr. Zavacký svojou prácou významne prispel k porozumeniu a riešeniu problematiky anomálií cievneho riečišťa obličiek odoberaných pre transplantačné účely.

Záver

Podľa môjho názoru ide kvalitnú prácu, ktorá spĺňa všetky formálne aj obsahové požiadavky kladené na habilitačnú prácu. Je dôkazom rozsiahlych skúseností autora.

Bez akýchkoľvek pochybností odporúčam prijať prácu ako súčasť habilitačného konania a po jej úspešnej obhajobe udeliť MUDr. Petrovi Zavackému, PhD vedecko-akademickú hodnosť docent v odbore chirurgia.

Bratislava 15. 2. 2024

Ján Breza